

۱۴

بررسی تأثیرات مثبت انجام منظم حرکات ورزشی بر کاهش وزن و سلامت اندام‌های بدن

سلامتی به شرط تحرک

نشان‌ها چه می‌گویند؟

آنچه از فلسفه طراحی لوگوهای خودرو سازان نامدار جهان باید بداند

ژنگی

پنجشنبه ۳۱ مرداد ۱۳۹۸ ۴۴ شماره ۵۴۶۲

۱۶

مسیر گردشگری دریاچه سوها در اردبیل تا آبشار لاتون یکی از زیباترین مسیرهای گردشگری دنیاست

۱۷ کیلومتر در عمق بهشت

یادداشت،
محمد فاضل
مشاور پیشین وزارت
آموزش و پرورش

لشکر شکست خورده

تجربه

اولایل انقلاب يك گرایش غیرعادی به سمت رشته‌های اقتصاد اتفاق افتاد که یکی از دلایل آن بحث روزبودن اقتصاد و نیاز کاذب جامعه به سمت این رشته به نوعی بود که در اغلب تبلیغات هم دیده و باعث می‌شد ناخواسته خانواده‌ها و دانش‌آموزان به سمت این رشته گرایش پیدا کنند. گرایش غیرعادی به رشته‌های تجربی در روزگار کنونی هم منشایی شبیه همان روزها دارد، یعنی مورد توجه قرار گرفتن رشته‌ها و مشاغلی که از رشته تجربی قرار است فارغ التحصیل شوند.

البته بحث‌های اجتماعی و اقتصادی کشور هم در این گرایش غیرعادی به رشته تجربی دخیل است. وقتی مردم می‌بینند فارغ‌التحصیلان رشته‌های دیگر گاهی وضعیت اقتصادی مناسبی ندارند و حتی بیکارند یا در کاری مشغول هستند که ارتباطی با رشته تحصیلی‌شان ندارد، ترجیح می‌دهند در رشته تجربی آزمون بدهند که تا حدودی بازار اشتغال آن از امنیت شغلی بالایی برخوردار است.

از نگاه اجتماعی هم می‌توان به این قضیه نگاه کرد، بالاخره دانش‌آموزان و خانواده‌هایشان در جریان وضعیت معیشتی معلمان ایران هستند و وقتی این مشکلات را می‌بینند ترجیح می‌دهند شانس خود را در رشته تجربی امتحان کنند تا بخواهند فارغ‌التحصیل رشته‌ای باشند که قرار است معلم شوند. یا با دیدن برخی بی‌عدالتی‌ها و رانت‌ها به این باور می‌رسند اگر مدیریت هم بخواند و اتفاقاً دانشجوی موفق هم باشد، شانسش برای حضور در بدنه مدیریتی مجموعه‌ای ندارد، چرا که در آن مجموعه با استفاده از رانت فرد بی تخصصی حضور دارد!

یکی از آسیب‌های این گرایش این است که ما دانش‌آموزانی را تربیت خواهیم کرد که جامعه به رشته آنها گرایشی نخواهد داشت.

از سوی دیگر هم خیلی از استعدادهایی که در رشته‌های دیگر شدن خانواده‌ها تیه می‌شوند. با نگاهی به آمار داوطلبان کنکور و البته میزان صندلی‌های خالی دانشگاه در همین امسال می‌توان متوجه شد که تقریباً معادل داوطلبان رشته علوم انسانی ما در دانشگاه‌ها صندلی خالی داریم. در حوزه فنی و مهندسی هم وضعیت به همین شکل است، همه داوطلبان این حوزه هم که به دانشگاه راه پیدا کنند باز هم در این رشته حدود صد هزار صندلی خالی وجود دارد، به این مفهوم که در آینده در این حوزه ما دچار کمبود متخصصان تحصیلکرده خواهیم بود.

شانس قبولی داوطلبان رشته تجربی ۲۷ درصد است در حالی که شانس انتخاب دانش‌آموزان برای رشته علوم انسانی ۱۶۵ درصد و در علوم ریاضی نزدیک به ۱۳۰ درصد است. این یعنی ما با حجمی از دانش‌آموزان شکست خورده تجربی روبه‌رو خواهیم بود؛ دانش‌آموزان سرخورده و ناامیدی که نتوانسته‌اند در رشته تجربی به قبولی برسند.

حدود ۲۰ هزار داوطلب ریاضی و ۲۰ هزار داوطلب علوم انسانی در ده سال گذشته به علوم تجربی پیوسته‌اند

تب پزشکی هر سال داغ‌تر می‌شود

و خطر خالی ماندن صندلی‌های علوم پایه جدی‌تر

تیغ دولبه پزشکی

متهم ردیف دوم؛ ناکارآمدی دولت‌ها
بدون هیچ ارزش‌گذاری برای اولویت دادن به دلایل این موضوع باید به ناکارآمدی دولت‌ها در اجرای سیاست‌های ایجاد شغل به عنوان یکی از دلایل مهم این ماجرا نگاه کنیم. وضعیت نابسامان اقتصادی و نبود شغل مناسب برای افراد یکی از دلایل مهم اقبال دانش‌آموزان به رشته تجربی است. تازه‌ترین آمار منتشر شده از فارغ‌التحصیلان بیکار ایرانی نشان می‌دهد که گرایش داوطلبان به سمت رشته‌های تجربی بپراخه هم نیست. همین فرودین امسال مرکز آمار و اطلاعات راهبردی کمترین و بیشترین آمار بیکاری در رشته‌های دانشگاهی را منتشر کرد. آمار اعلام شده درباره ۱۲ میلیون و ۵۰۰ هزار و ۵۷۱ نفر در ۲۲ رشته دانشگاهی است و براساس این آمار رشته بهداشت با ۸۷/۷ درصد پایین‌ترین نرخ بیکاری را دارد؛ در حالی که در فهرست بالاترین نرخ بیکاری رشته‌ها می‌توان رشته‌های علوم کامپیوتر، معماری و ساختمان‌سازی و البته رشته حقوق را دید. نکته قابل توجه در این آمار نرخ بیکاری در رشته مهندسی و حرفه‌های مهندسی است که به‌رغم تقاضا و استقبال که از این رشته وجود دارد، نرخ بیکاری در آن ۲۱ درصد است که نسبت به فارغ‌التحصیلان این رشته آمار بالایی است. رشته هنر در این آمار نرخ بیکاری ۲۳/۵ درصد را دارد که نشان‌دهنده نادیده گرفته شدن این رشته در جامعه و جایگاه آن است. رشته ریاضیات و آمار هم به‌رغم اهمیتی که دارد دارای نرخ بیکاری ۱۵/۴ درصد است که در مقایسه با رشته‌های دیگر قابل چشم‌پوشی است.

متهم ردیف سوم؛ آموزش و پرورش

فارغ از مشکلات دولت در اشتغالزایی و آمار بالای فارغ‌التحصیلان بیکار و همچنین اصرار خانواده‌ها برای پزشک شدن فرزندان‌شان، سهمی از این مشکلات هم متعلق به وزارت آموزش و پرورش است؛ وزارت که البته با مشکلات فراوانی روبه‌روست اما به موضوع تورم رشته‌های تجربی بی‌توجه است. کمبود مشاوران در مجموعه آموزش و پرورش چه از نظر کمی و چه کیفی تغییری در نگرش دانش‌آموزان و خانواده‌هایشان در گرایش غیرعادی به این رشته صورت نمی‌دهد؛ ضمن این که بسیاری از مدارس به‌واسطه هزینه بالاتر رشته‌های ریاضی ترجیح‌شان تحصیل دانش‌آموزان در رشته‌های دیگر است. از طرف دیگر حتی می‌بینیم که در مدارس خاص و تیزهوشان هم دانش‌آموزان انسانی و هنرپذیرش نمی‌شوند و فقط دانش‌آموزان تجربی و ریاضی در مدارس مشغول به تحصیل هستند. در حالی که نباید هیچ فرقی بین مدراسی که رشته‌های تجربی و ریاضی تدریس می‌کنند و مدارس دیگر و هنرستان‌ها باشد. در آزمون‌های استخدامی و کلاس‌های کنکور و... هم به این رشته‌ها توجه بیشتری می‌شود. به خاطر همین تبلیغات، دانش‌آموزان بیشتر داوطلب رشته تجربی می‌شوند.

استعدادهای تپاه شده و صندلی‌های خالی

اتفاقات ریز و مهمی هم در جریان کلی فرآیند کوچ چند صد هزار نفری به رشته‌های تجربی دیده می‌شود. نفر دوم کنکور امسال تجربی رشته پزشکی دانشگاه تهران را انتخاب کرده است در حالی که رتبه ۲۶۹ سال ۸۷ دانشگاه تهران، رشته پزشکی قبول شده است. همین تفاوت نشان از این دارد که داوطلبان امسال رشته تجربی از شانس کمتری برای قبولی در دانشگاه نسبت به ده سال پیش برخوردارند. شانس قبولی داوطلبان رشته تجربی ۲۷ درصد است. در حالی که در رشته‌های علوم انسانی و ریاضی و مهندسی دانشگاه‌ها با معضل کمبود صندلی خالی روبه‌رو هستند؛ به این مفهوم که در حالی که همه داوطلبان علوم انسانی امسال به دانشگاه‌ها راه پیدا می‌کنند باز هم حدود صد هزار صندلی خالی در این رشته وجود خواهد داشت. این ماجرا با میزان کم و بیش یکسانی درباره رشته‌های ریاضی هم صدق می‌کند. حالا با مقایسه این موارد و تورم رشته تجربی می‌توان نتیجه گرفت تا چند سال آینده با اشباع بازار کار در رشته‌های علوم رشته تجربی و کمبود متخصصان تحصیلکرده در رشته‌های ریاضی مواجه خواهیم بود. علاوه بر این با میزان قابل‌توجهی از استعدادهایی روبه‌رو هستیم که با وجود توانایی‌شان به‌واسطه عدم قبولی در رشته‌های تجربی سرخورده خواهند شد.

پوشیدن يك رويوش سفيد و آويختن يك گوشی روی شانه حالا رویای نزدیک به ۷۰۰ هزار خانواده ایرانی است؛ رویایی که از کودکی در گوش دانش‌آموزان خوانده شده و حالا حتماً و قتش است محقق شود. این ماجرا در يك بازه ده ساله چنان شدت گرفته که بسیاری از صندلی‌های علوم پایه در دیگر رشته‌های دانشگاهی خالی است. اتفاقی که ابراهیم خدایی، رئیس سازمان سنجش کشور آن را «فاجعه» می‌خواند. خالی ماندن صندلی‌های دانشگاهی تنها آسیب این کوچ دسته جمعی نیست، خالی ماندن کشور از بسیاری رشته‌های تخصصی و مهندسی، متورم شدن حجم دبیرستان‌های علوم تجربی و البته که تلف شدن استعداد بسیاری از دانش‌آموزان در رشته‌های دیگر می‌تواند از آسیب‌های کوتاه مدت چنین اتفاقی باشد.

برخی از کارشناسان معتقدند خانواده‌ها نقش پررنگی در این ماجرا دارند و برخی دیگر هم مقصر را عملکرد دولت‌ها و سیاست‌هایشان در ایجاد اشتغال می‌دانند. اما هر وی این گروه از کارشناسان بر این باورند باید تلاش کرد تا این ذهنیت اشتباه در سطح جامعه از بین برود، ذهنیتی بر این محور که پزشکی را مساوی با رستگاری می‌داند و به تن نکردن رويوش سفيد را برابر با شکست مطلق.

میثم اسماعیلی

جامعه

آمارها خبر از تغییر فصل می‌دهد

در سال ۸۸ تعداد داوطلبان کنکور يك ميليون و ۳۹۲ هزار نفر بوده است که از این تعداد ۴۵۷ هزار و ۵۹۲ نفر در زیر گروه علوم انسانی شرکت کرده‌اند، در حالی که در کنکور امسال که با حضور يك ميليون و ۱۱۸ هزار و ۷۹۳ داوطلب برگزار شد، سهم علوم انسانی فقط ۲۸۲ هزار و ۱۵۱ داوطلب است؛ یعنی در يك بازه ده ساله نیمی از متقاضیان حضور در این رشته کوچ کرده‌اند. وقتی نگاهی به وضعیت بازار کار فارغ‌التحصیلان این رشته‌ها کنیم متوجه می‌شویم که تقصیری متوجه همان ۲۰۰ هزار داوطلبی که به رشته تجربی رفته‌اند، نباشد. این ریزش از حوزه‌های آموزشی تنها محدود به علوم انسانی نیست، هر چند در این حوزه بسیار چشمگیر است، اما رشته‌های فنی و مهندسی که در دهه ۶۰ و حتی در همین سال ۸۸ هم آمار قابل توجهی دارند جایشان را به رشته‌های علوم تجربی داده‌اند. در همین آمار می‌بینیم که در همان سال ۸۸ حدود ۳۰۸ هزار و ۸۷۵ نفر در گروه آزمایشی ریاضی و فنی حاضر بوده‌اند که این آمار در سال ۹۸ به ۱۶۴ هزار و ۲۷۸ داوطلب رسیده است. به این مفهوم که حدود ۲۰۰ هزار داوطلب ریاضی و ۲۰۰ هزار داوطلب علوم انسانی در ده سال گذشته به علوم تجربی پیوسته‌اند.

خانواده؛ متهم ردیف اول

وجود يك ذهنیت، عموماً اشتباه. میان خانواده‌های ایرانی برای پزشک شدن فرزندان‌شان دلیل عمده تورم رشته‌های تجربی در چند سال اخیر عنوان شده است. دلیل بسیاری از خانواده‌ها برای هل دادن فرزندانشان به سمت علوم تجربی موضوع فراهم بودن اشتغال و البته درآمد مالی بالاست. اگر این باشد پس چرا اصرار داریم بگوئیم اشتباه؟ این درست که با حضور در رشته تجربی و البته قبولی در دانشگاه احتمالاً فرد از نظر مالی و اشتغال تأمین خواهد بود، اما منشأ ذهنیت نادرست خانواده‌ها در این موضوع تنها اشتغال و درآمد نیست. نقش خانواده‌ها در شکل‌گیری تورم رشته تجربی از آنجایی مهم است که بدانیم خانواده‌ها این روزها بر این باورند که دانش‌آموزان باهوش به رشته تجربی می‌روند، یعنی نه صرفاً به واسطه آینده شغلی این رشته بلکه استعداد فرزند خود را قربانی رقابت پنهانی با دیگر خانواده‌ها کرده‌اند. مصداق نمونه‌های از این دست بسیار است، ما خانواده‌ای را داشتیم که چون ۳۰ نفر از ۴۰ دانش‌آموز کلاس فرزندشان به رشته تجربی رفته‌اند خواهان این شده‌اند که فرزند آنها هم، به‌رغم علاقه‌اش، در رشته تجربی تحصیل کند. صرفاً به واسطه همان باور اشتباهی که فکر می‌کند تحصیل در رشته تجربی نشانه هوش و ذکاوت فرزندشان است و حضور در رشته‌های دیگر نشانه‌ای از کندذهنی و تنبلی محسوب می‌شود.

ضمن این‌که باور اشتباهی هم در میان خانواده‌ها رایج است مبنی بر این‌که هر کسی در رشته تجربی تحصیل کند در نهایت یا پزشک می‌شود یا دندانپزشک. در حالی که يك آگاه‌سازی محدود در رابطه با این رشته‌ها هم می‌تواند به شکستن این باور اشتباه کمک کند. در نظر داشته باشیم که بسیاری از کارتل‌ها و پنگاه‌های سودجوی آموزشی هم در این میان وجود دارند که سعی و تلاش‌شان بر دامن زدن به این تصور و ذهنیت اشتباه است.

تغییر- نام- بلوار

امینی از تهران:

چرا شهرداری منطقه ۱۹ تهران نام بلوار شقایق را که اخیراً تغییر کرده است از این بلوار حذف نمی‌کند؟ به علت بودن هر دو اسم در این بلوار بعضی شهروندان دچار سردرگمی می‌شوند.

آبیاری- مکانیزه

يك شهروند از لرستان:

با وجود اختصاص بودجه برای اجرایی کردن آبیاری تحت فشار و مکانیزه مزارع استان لرستان، ولی این طرح نیمه کاره ماند و اجرایی نشد، چرا؟

کیفیت- یخچال

رحیمی آذر از کردستان:

يك سال پیش يك دستگاه یخچال فریزر ایرانی خریدم که کمتر از هفت ماه بعد خراب شد. با وجود اعزام چند تعمیرکار از کارخانه برای تعمیر آن ولی بازهم این یخچال خراب است و تعمیرکارهای این کارخانه توان تعمیر ندارند. علت بی میلی مردم به کالای ایرانی همین چیزهاست.

فرار- مالیات

يك شهروند:

بیشتر مالیات را کارگران، کارمندان و یازنستستان به علت شفافیت مالی پرداخت می‌کنند و بازاریان با وجود درآمد بالا از پرداخت مالیات فرار می‌کنند که این موضوع اجمالاً در حق مابقی شهروندان است.

گوشت-عید قربان

جمعی از شهروندان:

گوشت قرمز در روز عید قربان يك باره افزایش بسیاری داشت و متأسفانه سوءاستفاده دلالت از موقعیت‌های خاص و نبود نظارت دولت علت اصلی این گرانی بود.

جوابیه

در پی درج پیامی در ۱۳ مرداد ۱۳۹۸ با عنوان «شارژ - مترو» مشاور مدیرعامل و مدیر ارتباطات و امور بین الملل متروی تهران با ارسال نمابری اعلام کرد: به منظور صرفه‌جویی در مصرف کاغذ و به حداقل رساندن هزینه‌ها، به متصدیان فروش کارت‌های اعتباری ابلاغ شده در صورت درخواست مسافریه آنها رسید خرید یا شارژ ارائه کنند. همچنین مسافرانی که رسید شارژ کارت خود را دریافت نکرده‌اند می‌توانند از طریق دستگاه‌های نصب شده در ایستگاه‌ها از مبلغ شارژ کارت و میزان مبلغ کسر شده از کارت بلیت خود مطلع شوند.